

ZARZĄDZENIE

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

1. W związku z pismem skazanej K. B. z dnia 31 marca 2025 r., sygnalizującym potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. II AKa 223/21 zmieniającym w części wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 maja 2021 r., sygn. akt XVIII K 177/20 - na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. stwierdzam brak podstaw do wznowienia z urzędu tego postępowania karnego.
2. Odpis zarządzenia przesłać skazanej z pouczeniem o braku zażalenia.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 31 marca 2025 r. K. B. , zwróciła się do Sądu Najwyższego o rozważenie konieczności wznowienia postępowania z uwagi na *„wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, polegającej na nienależytej obsadzie sądu poprzez branie udziału, w wydaniu orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 roku, sygn. akt II AKa 223/21, osoby powołanej na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o KRS, tj. udział sędziego X.Y..”*

Sygnalizacja istnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. okazała się niezasadna. Wskazać trzeba, że sygnalizowane przez skazaną okoliczności dotyczące uzyskania nominacji przez sędziego orzekającego w sprawie II AKa

223/21 nie potwierdzają istnienia uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. Warto przypomnieć, że uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA 1-4110-1/20, (nadal zachowująca swoją ważność i wiążąca wszystkie składy Sądu Najwyższego z powodów wskazanych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021, z. 10, poz. 41), w odniesieniu do sędziów sądów powszechnych (taki status mają sędzia orzekający w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi) stanowiła w pkt 2, co następuje: *"Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności."* Powyższe stwierdzenie uchwały wprost wyklucza automatyzm wystąpienia skutku w postaci zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Oznacza to, że dla efektywności zgłaszanego uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wymagane jest wykazanie konkretnymi okolicznościami (wskazanymi w uzasadnieniu uchwały jako tzw. test), że wadliwość procesu powołania sędziego w realiach określonej sprawy prowadzi do naruszenia konstytucyjnego oraz konwencyjnego standardu niezawisłości i bezstronności sądu.

Wskazany problem dotyczący skutku procesowego, który może dotknąć orzeczenie sądu powszechnego, w składzie, którego był sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony nowelą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), ponownie został wywołany wyrokiem wydanym w dniu 22 lipca 2021 r. przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce (skarga nr 43447/19). W wyroku tym ETPC stwierdził, że oczywiste naruszenie prawa krajowego w procesie powoływania sędziów wynikało z zaangażowania w proces nominacyjny Krajowej Rady

Sądownictwa, w składzie ukształtowanym nowelą z dnia 8 grudnia 2017 r., a który to organ był (i dalej - jest) pozbawiony niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej, co umożliwiło władzy wykonawczej i ustawodawczej na bezpośrednią lub pośrednią ingerencję w procedurę powoływania sędziów (pkt 276 wyroku). Co istotne, podnosząc tę okoliczność ETPC określił, że taka procedura powoływania sędziów jest per se niezgodna z art. 6 ust. 1 EKPC, wpływa negatywnie na cały proces i podważa (zagroza) legitymacji sądu złożonego z tak powoływanych sędziów (pkt 273). O ile jednak w tej sprawie z uwagi na fakt, że skarga dotyczyła orzeczenia wydanego przez Sąd Najwyższy-Izbę Dyscyplinarną, Trybunał nie prowadził rozważań koniecznych dla trzeciej części testu wypracowanego na gruncie sprawy *Guðmundur Andri Ástráðsson vs. Islandia*, to stwierdzenia te postawiły ponownie do rozstrzygnięcia problem, czy stwierdzone naruszenie standardu z art. 6 ust. 1 EKPC w odniesieniu do skażenia samej procedury powołania sędziego faktem działania ciała zależnego od polityków (KRS po noweli) mogą być naprawione w toku postępowania krajowego, a jeśli tak, to w jakiej procedurze, czy też takiej możliwości nie ma i zawsze winien działać efekt kasatoryjny w postaci konieczności uchylenia zaskarżonego orzeczenia na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zawarte w wyroku z dnia 22 lipca 2021 r. zapatrywania Trybunału spowodowały potrzebę weryfikacji sposobu postrzegania problemu prawnego przedstawionego w uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego i w konsekwencji skutkowały podjęciem uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Nie omawiając szczegółowo treści tej uchwały, trzeba wskazać, że Sąd Najwyższy potwierdził aktualność dotychczasowego stanowiska, w myśl którego wydanie orzeczenia przez sąd powszechny, w składzie, którego zasiada sędzia, który dostał powołanie w wadliwej (opisanej już wyżej) procedurze, nie stanowi automatycznie uchybienia, które kwalifikowane jest z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W takim układzie okoliczności przywołane przez skazaną, a dotyczące wyłącznie trybu awansu do Sądu Apelacyjnego w Łodzi sędziego X.Y., bez ustalenia dodatkowych okoliczności co do tego sędziego, które mogłyby wskazywać na brak jego niezależności od władzy wykonawczej (która to władza wykonawcza w okresie ostatnich kilku lat – m.in. poprzez zmianę sposobu

powoływania KRS, podjęła próby podporządkowania sobie władzy sądowej i działała w kierunku ograniczenia niezawisłości sędziów), nie mogą skutkować przyjęciem, że w tym postępowaniu odwoławczym zaistniało uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W odniesieniu do podstawy wznowieniowej dotyczącej w istocie zarzutu braku bezstronności sędziów i braku wymaganej ich niezależności od władzy wykonawczej (art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), trzeba wyraźnie stwierdzić, że wznowienie postępowania w tym trybie nie może polegać na przeprowadzaniu po raz pierwszy ustaleń co do istnienia tych okoliczności (tzw. testu niezależności i bezstronności). Nie chodzi zatem o poszukiwanie w ramach tzw. postępowania testowego okoliczności, które skutkowałyby istnieniem uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ale tylko o sytuację, gdy co do określonego sędziego istnieją już orzeczenia, w których stwierdzono brak jego niezależności i bezstronności w określonej sprawie. Tylko w takim układzie, gdy okoliczności te w innych postępowaniach zostały stwierdzone, strona może inicjować złożenie sygnalizacji w trybie art. 542 § 3 k.p.k. w innej sprawie. Tymczasem w dotychczasowych orzeczeniach Sądu Najwyższego w ramach postępowań kasacyjnych nie stwierdzono takiego uchybienia co do sędziego X.Y.

Z tych powodów należało stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

SSN Jarosław Matras

Pouczenie:

Na powyższe zarządzenie zażalenie nie przysługuje.

[J.J.]

[a.ł.]

